

2024-09-30

Finansutskottet

Diariennr: Fi 2024/01521

Lindesbergs kommun har tagit del av remissen SOU 2024:50 "Nätt och jämnt-likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn" och vill uppmärksamma er på den del av förslaget som gäller det riktade statsbidraget för personligt ombud.

Bakgrund

Personligt ombud (PO) riktar sig till personer som är över 18 år och har psykiska funktionsnedsättningar med betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter inom olika livsområden.

Den enskilde utformar sina uppdrag tillsammans med det personliga ombudet och inget krav på biståndsbeslut eller liknande krävs. Det personliga ombudet arbetar uteslutande på klientens uppdrag.

Förutom det klientnära arbetet så syftar även verksamheten att ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i välfärdssystemet så att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service. Systembristerna rapporteras vidare till berörd organisation, ledningsgrupp och sammanställs via Länsstyrelserna en gång per år till Socialstyrelsen.

Sammanfattning av våra synpunkter:

Verksamheten uppbär statsbidrag och regleras genom Förordning (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Utan det riktade statsbidraget faller också den förordning som reglerar verksamhet med personligt ombud, och därmed den struktur som verksamheten vilar mot. Detta skulle medföra att de mest sårbara skulle få en mindre möjlighet att tillvarata sina rättigheter och utanförskapet riskerar att förvärras för denna mycket sårbara målgrupp som kan ha svårt att föra sin egen talan.

Förra året 2023 presenterade Socialstyrelsen Kartläggning och analys av systemet med personligt ombud. I kartläggningen framförs en del förslag till förändringar för att säkerställa rättssäkerhet och jämlikhet för målgruppen. Det framgår i kartläggningen att under nuvarande system så är statsbidraget viktigt för att kommunerna ska bedriva verksamheten.

Samsjuklighetsutredningen ("Från delar till helhet", Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja, SOU 2023:5) pekar på att en utökning av personligt ombud bör genomföras för att säkerställa att personer med samsjuklighet ska få ökad tillgång till personligt ombud.

Vi anser sammanfattningsvis att detta förslag lyfts bort ur utredningen då en fördjupad diskussion behövs kring frågan.

Lindesbergs kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 8 november 2024.

Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se

och med kopia till fi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se.

Ange diarienummer Fi2024/01521 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument. Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter. Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett beställningsformulär hos Elanders Sverige AB.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1).

Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Simon Isaksson

Kansliråd